

๑. เรื่อง ถอดบทเรียนการจัดพิธีลงนามบันทึกข้อตกลงการบูรณาการความร่วมมือ ๖ กระทรวง การพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต (กลุ่มเด็กปฐมวัย) พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙

๒. ชื่อ - สกุล นางอัญชรีร์ย์ บุญมาประเสริฐ

๓. ชื่อหน่วยงาน กลุ่มบริหารยุทธศาสตร์ สำนักส่งเสริมสุขภาพ

๔. หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยกำลังเผชิญหน้ากับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางประชากรเข้าสู่สังคมสูงอายุ (Aged Society) อย่างรวดเร็ว คาดว่าในปี พ.ศ.๒๕๘๓ จะมีผู้สูงอายุเพิ่มเป็นร้อยละ ๓๑ (๒๐.๕ ล้านคน) ของประชากรทั้งหมด กอปรกับนโยบายการขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรมเพื่อพัฒนาประเทศ งานวิจัยในต่างประเทศยืนยันว่าการลงทุนเพื่อพัฒนาเด็กถือเป็นการลงทุนที่คุ้มค่ามากที่สุด เพราะจะได้ผลตอบแทนกลับมา ๖.๗ - ๑๗.๖ เท่าของเงินที่ลงทุน หรือประมาณร้อยละ ๗ - ๑๐ ต่อปี ที่สำคัญสมองของมนุษย์มีกระบวนการพัฒนาอย่างรวดเร็ว สมองจะเติบโตถึงร้อยละ ๘๐ ของสมองผู้ใหญ่ ตั้งแต่ขณะเป็นทารกในครรภ์จนถึงอายุประมาณ ๓ ปี หากเด็กไม่ได้รับการกระตุ้นอย่างเหมาะสม จะเกิดผลกระทบต่อการสร้างเส้นใยประสาท ทำให้สมองพัฒนาไม่เต็มที่ ส่งผลให้ศักยภาพการเรียนรู้ลดลง ฉะนั้น หากเด็กปฐมวัยของไทยไม่ได้รับการดูแลที่เหมาะสมจะเป็นการสูญเสียโอกาสยิ่งต่อการพัฒนาศักยภาพและการเรียนรู้ตลอดชีวิตของคนไทยในอนาคต

กระทรวงสาธารณสุขกำหนดเป้าหมายให้เด็กแรกเกิดถึง ๕ ปี ร้อยละ ๘๕ มีพัฒนาการสมวัย และเด็กพัฒนาการสงสัยล่าช้า มีการแนะนำให้ผู้ปกครองไปกระตุ้นพัฒนาการ โดยใช้คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (Developmental Surveillance and Promotion Manual : DSPM) ข้อมูลจากระบบ HDC พบว่าสถานการณ์การดำเนินงานเฝ้าระวังพัฒนาการเด็กปฐมวัย ปี ๒๕๖๓ พบเด็กช่วงอายุ ๙, ๑๘, ๓๐, ๔๒ และ ๖๐ เดือน ได้รับการตรวจคัดกรองครอบคลุมร้อยละ ๙๑.๒ พบพัฒนาการสงสัยล่าช้า ร้อยละ ๒๕.๔ ติดตามส่งเสริมกระตุ้นและประเมินซ้ำ ร้อยละ ๙๕.๐ หลังการติดตามส่งเสริมพบเด็ก มีพัฒนาการสมวัยเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๘๙.๕ ส่วนสูงดีสมส่วน มีแนวโน้มสูงขึ้น ในช่วงปี ๒๕๖๐-๒๕๖๒ ร้อยละ ๕๐.๗, ๕๑.๓ และ ๕๗.๓ ตามลำดับ ปัญหาสุขภาพโภชนาการของเด็กอายุ ๐-๕ ปี พบว่า เด็กเตี้ย ร้อยละ ๑๖.๑ รองลงมาคือเด็กอ้วน ภาวะเริ่มอ้วนและภาวะอ้วน ร้อยละ ๑๑.๓ และเด็กผอม ร้อยละ ๖.๖ จึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่พ่อแม่ผู้เลี้ยงดูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องจะต้องตระหนักในการเฝ้าระวัง และให้การช่วยเหลือดูแลส่งเสริมให้เด็กมีการพัฒนาไปตามวัยอย่างถูกต้องเหมาะสม เพื่อบรรเทาภาระต่อครอบครัว สังคม และประเทศชาติ

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข เป็นเจ้าภาพหลักในการจัดให้มีการบันทึกข้อตกลงการบูรณาการความร่วมมือ ๖ กระทรวง การพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต (กลุ่มเด็กปฐมวัย) พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙ เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๕ ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล ระหว่าง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงแรงงาน กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงสาธารณสุข มีเจตจำนงที่จะส่งเสริมความร่วมมือระหว่างกันในการขับเคลื่อนการดำเนินงานการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต (กลุ่มเด็กปฐมวัย) โดยร่วมกันผลักดันในระดับนโยบายจนถึงระดับปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ตลอดจนสร้างกลไกการดำเนินงานให้เอื้อต่อการดูแลกลุ่มเป้าหมายในระดับพื้นที่ ที่เชื่อมโยงสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลและแผนยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการดำเนินงานแบบบูรณาการที่มีประสิทธิภาพ บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ อย่างยั่งยืน ภายใต้วิสัยทัศน์ “เด็กปฐมวัยทุกคนมีการพัฒนาอย่างรอบด้านเต็มตามศักยภาพ โดยคำนึงถึงคุณภาพ ความเท่าเทียมและความจำเป็นขั้นพื้นฐานของเด็กปฐมวัย เพื่อนำไปสู่ความเป็นพลเมืองคุณภาพ” เพื่อนำไปสู่ความ

เป็นพลเมืองคุณภาพ ภายใต้กรอบการบูรณาการความร่วมมือการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต ๕ H ประกอบด้วย
 ๑) Heart : จิตใจดี มีวินัย ๒) Head : เก่งคิด วิเคราะห์เป็น ๓) Hand : ใฝ่เรียนรู้ มีทักษะ ๔) Health : สุขอนามัยดี สุขภาพแข็งแรง ๕) Hi-tech : ทันสมัย ก้าวหน้า รู้เท่าทันเทคโนโลยี บันทึกความร่วมมือนี้ ทำขึ้น ๖ ฉบับ มีข้อความถูกต้องตรงกันทุกหน่วยงานพิจารณาข้อความโดยละเอียดตรงตามเจตนารมณ์ทุกประการ จึงได้ลงนามไว้เป็นหลักฐานและต่างฝ่ายต่างถือไว้ปฏิบัติหน่วยงานละ ๑ ฉบับ

๕. วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงานตามกระบวนการ

๕.๑ ระยะเวลาเตรียมงาน

- ๑) รวบรวมข้อมูลบันทึก MOU และผลการดำเนินงานที่ผ่านมา
- ๒) จัดทำคำสั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการอำนวยการ และคณะทำงานเตรียมการจัดพิธี MOU และจัดส่งสำเนาคำสั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการอำนวยการ และคณะทำงานเตรียมการจัดพิธี MOU
- ๓) การแต่งตั้งคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง จัดซื้อจัดจ้างจัดทำคลิปวิดีโอ จัดซื้อจัดจ้างจัดงานพิธี MOU
- ๔) การเชิญรัฐมนตรีว่าการ ๗ กระทรวง และผู้ร่วมงาน
- ๕) การลงทะเบียนล่วงหน้า และแจ้งผล ATK
- ๖) ตรวจสอบชื่องาน Back Drop ระบบการเลื่อนเข้า ออก แสง เสียง
- ๗) ตรวจสอบผังที่นั่ง เก้าอี้ โฟเตียม จุดลงนาม MOU ปากกา
- ๘) ประสานความเรียบร้อย ความมั่นคงของนิทรรศการ พิธีกรประจำบูธ ประสานการแจกอาหารว่าง
- ๙) เตรียมบัตรจอดรถ และแจกให้ ๗ กระทรวงที่นำรถยนต์ราชการมาจอดในงาน

สรุปวิเคราะห์ถอดบทเรียนระยะเตรียมงาน

๑) การวิเคราะห์งาน (SWOT) เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง และต้องเรียนรู้ก่อนดำเนินการครั้งต่อไป และหากมีการเปลี่ยนแปลงผู้รับผิดชอบ ต้องสื่อสารเหตุผลจากบนลงล่าง หรือ Two Way เพื่อขจัดข้อขัดแย้ง ปัญหาอุปสรรคในการทำงาน และทำให้เกิดการมีส่วนร่วมมากขึ้น เกิดการบูรณาการตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ซึ่งจะทำให้เกิดร่วมคิดร่วมทำ และร่วมด้วยช่วยกัน โดยมีเป้าหมายเพื่อผลสัมฤทธิ์ภาพรวมขององค์กร

๒) การสร้างแรงกระตุ้นการทำงานให้เกิดเป็นพลังขับเคลื่อน ในทีมงาน และเกิดความเข้มแข็งในงานที่ตนรับผิดชอบ เพื่อให้มุ่งเป้าหมายเดียวกันนั้น จะทำได้ยากหากไม่เกิดแรงศรัทธาและมีทัศนคติเชิงบวก

๓) การมีสมรรถนะหลักในตัวบุคคล/ ทีมงาน ที่ทำงาน เช่น การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การบริการที่ดี การทำงานเป็นทีม การส่งมอบความเชี่ยวชาญในอาชีพ การขึ้นนำเชิงกลยุทธ์ และอื่น ๆ เป็นองค์ประกอบร่วมกันที่สำคัญ คือ การมองเชิงบวกหรือการมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งรอบตัวที่เกิดขึ้น

๔) ความสมัครสมานสามัคคีเป็นหนึ่งเดียวกัน ยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และการให้แสดงออกซึ่งความรู้ความสามารถของทีมงาน

๕) ความสามารถในการตัดสินใจการบริหารจัดการไม่ควรต้องรอหรือรวมศูนย์การตัดสินใจอยู่ที่จุดเดียว และควรยอมรับการตัดสินใจตามมติที่ประชุมที่เห็นพ้องต้องกัน

๖) การดูแล ควบคุม กำกับ ติดตามการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอน (PDCA) ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของงาน และส่งผลต่อกำลังใจในการทำงานให้กับทีมงาน เกิดความกระตือรือร้นอยู่ตลอดเวลา

๕.๒ ระยะเวลาหว่างดำเนินการ (วันงานพิธีจริง)

๑) การถ่ายทอดสดผ่านเพจ Facebook กรมอนามัย

๒) จุดตรวจ ATK สแกนผู้ร่วมงาน ดูแลการลงทะเบียน ทีมต้อนรับ และการส่งผู้ร่วมงานไปยังที่นั่งตามผัง

๓) ส่งมอบแฟ้มให้รัฐมนตรีว่าการ ๗ กระทรวง ลงนามก่อนเริ่มพิธี MOU

๔) ประสานตรวจเช็คระบบเครื่องเสียง โสตทัศนอุปกรณ์ ไมโครโฟน ระบบแสงสี

๕) ประสานงานพิธีกร การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ประสานความเรียบร้อย ความมั่นคงของ
นิทรรศการ พิธีกรประจำบูธ ประสานการแจกอาหารว่าง

๖) ตรวจสอบผังที่นั่ง เก้าอี้ โฟเตียม จุดลงนาม MOU ปากกา

๗) ประสานการเตรียมการขมนิทรรศการของนายกรัฐมนตรี

สรุปวิเคราะห์ถอดบทเรียนระยะดำเนินการ วันงานพิธีจริง

๑. การจัดสรรปันส่วนงานสำคัญให้กับทีมงานในแต่ละจุด ที่สร้างความพึงพอใจในบทบาทที่ได้รับตาม
ระดับตำแหน่งหน้าที่ ช่วยให้เกิดการทำงานร่วมกันอย่างดี และรับผิดชอบงานอย่างเต็มความสามารถเพื่อให้งาน
ออกมาสู่สายตาประชาคมให้ดีที่สุด

๒. ความรู้ความเข้าใจงานพิธีการ รัฐพิธี หรืออื่น ๆ นับเป็นสิ่งที่ละเอียดอ่อน ต้องเรียนรู้ และไม่มีรูปแบบ
ที่แน่นอน ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ ตัวบุคคลสำคัญ สถานที่ และปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ ที่จะมากำหนดให้รูปแบบงาน
และพิธีการต้องปรับเปลี่ยนไปตามสภาพ

๓. การยอมรับในบทบาทหน้าที่หลักของแต่ละบุคคล วางคนวางงานให้ถูกต้อง เหมาะสม ทำให้เกิดการ
ร่วมงานกันอย่างเต็มร้อย และต่อเนื่องไปยังงานอื่น ๆ ในอนาคต

๔. ความสมัครสมานสามัคคีมีใจเป็นหนึ่งเดียวกัน ยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และการให้
แสดงออกซึ่งความรู้ความสามารถของทีมงาน

๕. การดูแล ควบคุม กำกับ ติดตามการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอน (PDCA) ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย
ของงาน และส่งผลต่อกำลังใจในการทำงานให้กับทีมงาน เกิดความกระตือรือร้นอยู่ตลอดเวลา

๕.๓ ระยะหลังดำเนินการ (แผนการดำเนินงานสำคัญ/ การขับเคลื่อน ฯ)

๑) จัดส่งแฟ้มลงนาม MOU ให้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่าง ๆ ลงนามให้ครบถ้วน และจัดทำหนังสือส่ง
บันทึก MOU ให้ ๗ กระทรวง พร้อมหนังสือขอขอบคุณ

๒) จัดประชุมขับเคลื่อนการดำเนินการและจัดทำแผนการขับเคลื่อน MOU

สรุปวิเคราะห์ถอดบทเรียน (แผนการดำเนินงานสำคัญ/การขับเคลื่อน ฯ เพื่อการบรรลุเป้าหมาย)

๑. การประสานงานและการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับภาคีเครือข่ายทุกระดับ ทำให้เกิดผลสำเร็จของงานแต่ละ
ขั้นตอน และมีการแจ้งเตือนหรือประสานงานกลับมา หากมีข้อมูลที่คลาดเคลื่อน เพื่อความถูกต้อง ครบถ้วน
ชัดเจนของเนื้อหา ทำให้เกิดความราบรื่นในงาน และความผิดพลาดน้อยลง

๒. การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การทำงานที่รวดเร็ว รอบคอบ และแม่นยำในข้อมูล จะทำให้เกิดโอกาสในการพัฒนา
งานมากขึ้น ทำให้มีโอกาสนี้จะปรับปรุง แก้ไข หรือเปลี่ยนแปลงเนื้อหาให้สอดคล้องตามสถานการณ์ ตรงตาม
ความต้องการ และเกิดความพึงพอใจ

๓. การดูแล ควบคุม กำกับ ติดตามการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอน (PDCA) ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย
ของงาน และส่งผลต่อกำลังใจในการทำงานให้กับทีมงาน เกิดความกระตือรือร้นอยู่ตลอดเวลา

๔. การวางแผนงานขับเคลื่อนการดำเนินงานตามบันทึก MOU ต้องมีผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน ต้องมีการ
กำกับ ติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และชัดเจนในแผนงานที่ต้องดำเนินการใน ๗ กระทรวง

๖. ข้อเสนอแนะ

ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมพิเศษและพิธีการ จัดทำ Standard Operation Procedures
(SOPs) เพื่อเป็นคู่มือการจัดงานพิธีการครั้งต่อไป

.....